

Lo Somament

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Diumenge 15 de Mars de 1903.

ANY XVIII ♦♦♦♦♦ NUM. 4522

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	4
Extranjer y Ultramar.	8

Anuncis, á preus convencionales

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ
 A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
 A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
 No's retornan los originals encara que no's publiquin.

PASTILLES SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X, de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsións y reconstituyens se preconitzan, pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo legitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
 Tónich-febrífugo
 THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
 BARCELONA
 Única casa productora para la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, així per Espanya com pera América, deuben dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
 Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montserrat número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
 Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
 Especial pera vinyas á 13 pts.
 Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CUT!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE **TOST GERMANS**
 Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdagner, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Blocs catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ—Dentista
 Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
 DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
 Plassa del Castell 1, ler.—REUS

LO DOCTOR J. OLLER Y RABASSA

ex-alumne dels professors Bagninski y Jacobson de Berlin, Lermoyez, Gongenheim y Viollet de Paris, ofereix al públich son Consultori especial pera l' tractament de las enfermetats de la Gola, Nas y Orelles montat ab arreglo als últims adelantos moderns en lo carrer de **Trafalgar, 44, pral.—Barcelona**

PARTIT... PEL MITJ

(De nostre redactor corresponsal)

Cuan una agrupació política segueix l' inspiració del quefe, y 's mostra compacte y unida, tan a l' oposició com al poder, es lo que 'n dihen are "instrument de govern", y si son bonas esa tendencias lo país pot esperarne alguna cosa de profit. Pero si l' agrupació, feble cuan no governa, mostra al governar orientacions contradictorias, sols l' energia extraordinaria del qui representa cap podrá, eliminant los elements perturbadors, restablir la normalitat en las filas dels qui segueixin.

La situació actual del partit conservador es la que acabo de descriure, y seria difícil trovar entitats politicas en que 's i 's no estiguessin més ni més malament barrejats. En Villaverde, qu' algún dia pogué abrigar l' esperansa de presidir los Consells de la Corona, no pot pahir qu' en lo casal de la "Puerta del Sol", en lo ministeri de la Governació, s' hostatgi una autoritat, novella en lo partit, y ab tot més influyent que la seva en las decisions del president del Consell.

En Lizares y en Sánchez de Toca, que volen contentar als militars y marins, demanian aumentes en lo presuposts respectius, y el ministre d' Hisenda, jugantse 'l tot pel tot, diu rodonament que no consentirá la més petita agravació dels gastos, y altra tant ha fet saber a n' en Mañra, que pretén dotar mellor del qu' ho están, y bona falta 'ls hi fa, los serveys de comunicacions.

Está tirat lo guant y l' hora s' acaba en que comensará la lloya de ministros. Lo jutge del camp, en Silvela, partint lo terrer, s' ha declarat del tot favorable al rival non d' en Villaverde, més falta saber si aquest moviment durará en un home que s' ha fet nota.

JOSEPH GRAU RABASCALL
 METJE-CIRURGIÀ
 Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
 REUS

ble per la facilitat ab que ampara y desampara als qui d' ell fan.

L' intervenció del fill de Palma en lo gabinet d' avuy dia era de veure que portaria la discòrdia al camp conservador. Ningú s' enganyava en aquest punt, y es de creure que també ho preveya 'l conjuminador del actual ministeri.

¿Per qué, donchs, li va donar una cartera y una tan important com la de Governació?

Qui vulgui contestar, ab fonament racional, aquesta pregunta, ha de recordarse de lo succehit ab en Polavieja y en Durán y Bas, y no anirà desencaminat establint comparacions. En Polavieja tenia un programa que s' havia fet simpàtic al país, y en Durán representava una considerable massa d' opinió, del mateix modó qu' en Maura, avans de pactar ab en Silvela, significá la reivindicació de la moralitat administrativa y política, la revolució des de dalt.

A un home públich, tan poch escrupulós y tan desagratit com lo darrer indicat, li costá poch desprestigiar al general Polavieja als ulls del poble, y fer qu' en Durán s' en tornés fastiguejat a casa seva; y are s' tracta, segons lo parer de gent entesa, de mostrar a tothom que també falla l' esperança d' aquella revolució governamental tan desitjada, y també flaqueja y s' ensopeix dalt del candellero aquella ferma voluntat del successor d' en Gamazo.

No es tan facil com sembla avensar lo resultat d' aquesta lluyta entre 'l company de 'l altre dia y 'ls primers que seguiren al disident d' en Cánovas; perque ha provat molta cops aquell company que val massa pera soldat de fila, y ningú creu que s' resigni a terminar aixís com aixís sa historia de polítich militant, mentres que en la conciencia de molts está que si cau no caurá sol, sino fent trossos la mal girbada y precaria y discutida qefatura del Romero florentí de la rialleta falsa y la conciencia ab aixamplas.

May s' han distingit per l' unitat de miras las hosts que s' obeheixen més ó menys, ni may ha sigut la fermesa nota característica del "aliviador", empenyat en viure sobre runas. Y encar que sovint dona resultat lo dividir pera vencer, no es cosa rara veure que certas divisions son la mort de forsas políticas, cuan están minadas pel pecat original de la mala fe y l' excepticisme de qui 'ls hi doná vida.

.... En sent aquí m' entero de que 'l ministre d' Hisenda baixa velas y diu qu' ab tal de presentar nivellats los Pressupostos generals, ne veu inconvenient en que s' augmentin certas partidas, si 'ls gastos nous poden sufragarse ab l' impost del famós superavit de cuaranta milions. No sé si aixó pot calificarse d' habilitat ó mereix mellor lo nom de falsa retirada; pero, sia com vulla, crech com deya, que 'l guant está llensat, y no hem de trigar mesos á veure qui porta 'l blat al molí.

La llevor de la discòrdia está sembrada, y ben fonda, entre 'ls qui manejan lo timó d' aquest barco tan correat, y poch té de viure 'l qui no vegi la cullita dels vents que corren.

Apedassar lo conservadorisme, ja tan apedassat, es empresa que requereix més influencia de la que té 'l rabadá conegut. Si encara 'l remat segueix hé ó malament se deu, en gran part, á l' influencia de las ollas d' Egipte, pero arribarán moments en que no bastará eixa influencia pera mantindre units factors que la naturalesa ha divorciat.

No serveix lo panell més que pera indicar la direcció de la ventada, may pera imposarli lleys. Un cop desfet lo temporal que s' apropa lo més facil es que s' endugui 'l panell ab l' estantís cobert que l' aguanta, y no de bona gana.

Llavors serà l' hora de veure si hi ha algú capás de refer lo casal a correccyta y omplir lo buyt ab la pressa que demanan certas exigencias d' ordre elevadíssim, segons la técnica constitucional dels temps actuals.

Una cosa anima als interessats en que aixó vagi tirant d' un modo ó altre, y es que ningú veu la manera de sortir del pas sense re-

corre als homes d' avuy y sense aterrar cosas que s' tenen per fonamentals y imprescindibles.

Mes creuen molts, y no diré que s' errin, que tal poden cambiar las circunstancias que ni aqueixa butlla valgui als qui tot ho fan menys lo que 'l be de la patria reclama, y no tinguin més remey que confessar llur fracás definitiu, y que en lo joch tristíssim qu' están jugant ab lo país, no 'ls hi queda cap carta, perque han perdut todas las basas.

Y fora aixó 'l final de la demostració qu' está desenrotllantse de que 'l partit conservador d' enguany es, en lo fons y en lo mes asencial de sa existencia, un partit.... partit pel mitj.

S.

Madrid, 12 Mars 1903.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 14 de Mars de 1903

Naixements

Teresa Escolá Gibert.—Joseph Gras Barbé.—Rosa Aguadé Llororé.—Victorino Rubió Dalmau.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Francisca Casol y Cabré, 50 anys, Casas Gil 11.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—Sta. Madrona

Sant de demà.—Sta. Juliana

Surt lo SOL á las 6 h. y 3 m. y s' pon á las 5 h. 58 m.; surt la LLUNA a las 8 h. 34 m. y s' pon a las 7 h. 9 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugade Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugade Francolí.

DEL ESTRANJER

París 14.

La salut en l' exèrcit

En la sessió celebrada avuy al Senat, lo ministre de la Guerra general Andre, ha contestat al discurs que pronunciá ahir Clemenceau, respecte a las milloras sanitarias que han de portarse a cap en l' exèrcit, diguent que s' pendrian todas las precaucions necessarias a n' aquest objeete, aconsellant una gran severitat en lo modo de fer lo reclutament.

Del Marroch

Tánger.—Se diu que han sigut completament derrotadas las tropas del Sultá y s'afegeix que las forsas del Roghi estavan amagadas dins del bosch y que varen escometre al exèrcit del Sultá tot just va presentarse.

Además explica 'l rumor cosas més graves, que son acullidas ab tota mena de precaucions.

Eduart VII á Lisboa

Thomar.—Lo rey Carles ha rebut una carta d' Eduart VII comunicantli que la primera vegada que sortirà de Inglaterra pera fer una visita oficial a un sobirà ho farà pera anar directament a Portugal, en testimoni d' amistat personal y d' estreta aliansa. Lo rey Eduart sortirà de Londres directament a Lisboa lo dia 31 del mes que som y desembarcará a la capital lo dia 3 d' Abril. La esquadra portuguesa esperarà fora de la rada al monarca inglés. Aquest, durant los tres ó quatre dias que será hoste dels portuguesos, será honrat ab una funció de gala al Teatre de la Opera; lo Club Tauromáquich organitzarà en obsequi d' Eduart VII una corrida de toros espléndida a la antiga usansa. Además

al Palau Real se celebrará un banquet de trescents coberts. Altras festas se celebrarán en honor del monarca inglés, quin programa oficial encara no está resolt definitivament. Eduart VII se hosiatará al Palau, y no vindrá acompanyat per la reyna Alexandra per esser necessaria sa presència al palau de Westminister.

L' assumpto Humbert

Anuncian que no hi haurá vista especial pera 'ls assumptos de la herencia Crawford, de la renda vitalicia y demés que s' refereixen als Humbert, sino que tot passarà al Tribunal Criminal.

Vaga

Telegrafian del Havre que un miler d' obrers dels Docks de dit Port s' han declarat en vaga.

CATALUNYA--PARIS

S' ha publicat lo segon número de l' important revista mensual d' aquest titol, portaven del Centre Catalá de Paris.

Del esmentat número ne reproduhim los següents fragments de la Crónica.

"Ab motiu del estreno de *La Festa del blat* a Florencia, sabem que alguns dels admiradors entusiastas que té l' autor a Paris pensan anar a l' antiga capital d' Italia pera assistir al triomf que segurament obtindrà en aquella circumstancia.

¿Quin serà 'l dia que 'ls catalans de Paris podrém aplaudir alguna de las obras del eminent poeta traduhidas en llengua francesa? Nos consta, per exemple, que *l' Mar y Cel* que es un dels dramas més potents y més ben sentits del senyor Guimerá—está en camí d' esser presentat a la escena francesa per un distingit publicista catalá que te feta la traducció ja ja molt temps, y que no ha pogut encara assolir l' accés d' un dels teatres de Paris a causa del exclusivisme absorvent y tiránich de certas empresas. Si 'l senyor Guimerá, venint de Florencia, se n' arribés a Paris, tal volta las portas avuy tancadas li serian de bat a bat obertas y allavors podriam fruhir en francés lo que tantas vegadas hem aplaudit en nostra hermosa, vibrant y sobria llengua nadiua..

"En la reunió general ordinaria que tingué lloch a últims de Desembre, s' va procedir a la elecció de cárrechs pera la Junta directiva que ha de regir y representar los interessos del "Centre Catalá", de Paris durant l' any 1903.

Varen quedar elegits per unanimitat: President, senyor Balmaña, Pere (reelegit); Vis-president, senyor Amat; Tresorer, senyor F. Casas; Secretari, senyor Ribas, (Jascinto); Vissecretari, senyor M. Casas; Vocal primer, senyor Vinardell; Vocal segon, senyor Balmaña, (Joseph Maria)..

En lo número 2 de *Catalunya-Paris* se publican los següents travalls:

"Los catalans de Paris"; Miquel Blay y Fàbrega, per Jordi Catalá y Montserrat.—"Febrer", (poesia), per F. Girbal Jaume.—"Lo nort y 'l mitjdia", per F. Ventura Lluhi.—"Anyoransa", (poesia), per Artur Vinardell Roig.—"Full del meu cor", per P. Colomer Fors.—"L' últim vals", (poesia) per Alfons M. Parés.—"Anyorament", per J. Puig Puigadas.—"Per vos, marquesa", (poesia), per Apelles Mestres.—"La nina del camp", (balada fialandes), per *.—"Crónica", per Ignotus.—"Butlletí de la Societat.."

ELECTORALS

Per las impresions que rebém dels nostres amichs de la major part de pobles d' aquest Districte electoral, la candidatura de don Ferran de Querol y Bofarull ha sigut arreu molt ben acullida, regnant entre tots nostres correligionaris un entusiasme de verdaders patriotas, ajudant a son creixement lo trobarse ab que ja molts de las personas indife-

rents a las lluytas electorals, se 'ls hi posan al costat pera defensar la candidatura regionalista, convensudas de que sols ab un régimen autonomista y sentiments d' amor al terrer nadiu se pot conseguir lo millorament del Estat espanyol, per tots tant y tant desitjat.

**

A Tarragona, Reus y Falset s' está també treballant de ferm en la organizació dels traballs de propaganda, essent molt probable que la setmana entrant comenci la celebració de meetings en alguns pobles de las rodalias; Arreu hi trobém entusiasme.

Per tot hont parlém del nostre candidat senyor Querol hi descubrim mostrás d' assentiment y simpatia, tot lo que 'ns fa confiar men y mes cada vegada en lo brillant triomf que esperém conseguir en la vinenta lluyta electora'.

CRONICA

Aceptada la dimisió d' Alcaldes d' aquesta ciutat que tenia presentada don Francisco de P. Muñoz, ha sigut nomenat pera 'l mateix cárrech lo regidor y benvolgut amich nostre don Enrich O'iva.

Feya ja temps que s' indicava al senyor O'iva pera 'l desempenyo del esmentat cárrech, pero trobantse deslligat de tot compromís y dat son caracter independent, ho rebutjá tantas vegadas com li fou ofert al pujar al poder lo partit conservador, en quin, políticament milita, si be sos sentiments están molt lluny de semblarse als que en política tenen los centralistas.

Pero avuy las cosas han cambiat.

La ressentida salud del senyor Muñoz, que obliga a aquest a deixar l' Alcaldia, fa que, no haventhi altre conservador al Ajuntament, se veji precisat lo senyor O'iva a ocupar lo cárrech pera 'l que ha sigut designat pel govern.

Molt nos alegrém de que hagi recaigut en tant apreciat amich y digna persona, lo nomenament d' Alcalde.

Ahir matí tingué lloch l' enterro del conegut propietari d' aquesta ciutat don Manuel Fumaña y Seler, pare de nostre estimat amich don Carles Fumaña.

Tant l' enterro com los funerals que se celebraren tot seguit en la parroquia Esglesia de Sant Francesch, se veieren concorregudíssims, lo que proba las molts simpatias ab que comptaba lo difunt.

Rebi la familia Fumaña lo testimoni de nostre sentit condol.

Avuy a la nit se posarán en escena en lo teatro de la recreativa societat "La Palma" la comedia en un acte, "Per una solfa" y la sarsuela també en un acte, "R. R."

Acabada la funció se farà l'acostumat ball.

Lo temps se mostrá ahir variable aparentment lo cel cobert en sa major part pels núvols que sols en curtas estonas deixaren pas al sol, arribant per la tarde fins a enviarnos algunas gotas quedant lo temps decantat a la pluja.

Avuy tindrà lloch l' inauguració de la temporada teatral en lo nou local de la recreativa societat "El Brinco", posant en escena lo ja conegut cómic en un acte, "Los asistentes", la aplaudida sarsuela en un acte, "Los baturros", y'l juguet també en un acte, "Per massa bó.. Seguidament després de la funció se farà un lluhit ball.

Pera avuy tarde y nit s' anuncia pera posar en escena en lo Teatre Fortuny, la grandiosa màgia en quatre actes "La almoneda del diablo."

Pera demà, dilluns, també está anunciada la mateixa.

Per trovarse indisposat lo senyor governador civil, avans d' ahir, com estava anunciat,

no pogué celebrar sessió la Junta provincial d' Instrucció pública.

Avuy a las 7 de la tarde en la libreria de nostres amichs Tost Germans, se sortejarán los dos calendaris que han estat aquestos dias exposats en dit establiment.

La secció dramática de la concorreguda societat "El Alba, posará aquesta nit en escena la tragedia en tres actes d' en Guimerá titulada: "Mar y Cel."

Acabat l' espectacle se farà l' acostumat ball.

Escriuen de Piera qu' aqueix any están molt atrassadas las feynas agricolas, degut, segurament, a la escassés de bracers y al excessiu treball que ocasiona lo cuydado dels ceps americans.

S. M. lo Rey ha firmat lo decret nomenant president d' aquesta Audiencia provincial a favor de don Frederich Stern y Henebra, magistrat que ha sigut de la de Cáceres.

Lo ministre d' instrucció pública ha manifestat que si 'ls estudiants de Medecina persisteixen en sa actitud rebelde de no entrar a la classe, manaria la clausura de ditas classes en totas las facultats de Medecina d' Espanya.

Aixis solucionan tots los conflictes los ministres centralistas d' Espanyal.

No se hi trenca lo cap.

La vaga de la fábrica de don Joan Batlló de Barcelona ha quedat reduhida a la secció d' aprastes, en la que treballan 45 obrers.

Ha sigut destinat a la Escola Normal de Hoesca lo que fou professor de la de Tarragona don Rosendo Bull y Trilla.

Ho celebrém.

En atenció als fins utilitaris de las mateixas, s' han concedit auxiliis a las següents societats:

De 500 pessetas al Ateneo de Sant Joan Despi.

De 150 a la Ilustració obrera de Falset.

Disposat per Real ordre de 12 de febrer última la ampleació de las Juntas locals de Sanitat, ab un professor de primeras lletas, los subdelegats de Medicina, Farmacia y Veterinaria (ahont resideixen), lo major contribuent per cada un dels conceptes d' agricultura, industria y ganaderia y l' arquitecte municipal (ahont ni hagi) los alcaldes deuen reunir ditas Juntas ab objecte de nomenar los vocals al que s' amplian, donant comte al governador de haverho verificat y dels noms dels que dintre de las condicions senyaladas han sigut nomenats, y tenint en comte que en las localitats ahont hi hagi mes de un professor de primeras lletas, deu nomenarse vocal al mes antich d' ells.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1121.17.

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C. - BARCELONA

FINALMENT JOH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut venut lo terrible mal venéreo y sífilítich. Pera detalls

llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sífilítich CONSTANCI.

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT

de Tarragona

Embarcacions arribadas ahir

Cap Despatxadas
Pera Port-Vendres gol. "Joven Pepita,"
ab vi.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 díf	—	33'25	—
" 60 "	—	—	—
" 8 díf	—	—	—
" vista.	—	33'60	—
Paris 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 díf.	—	—	—
Marsella 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
Hamburge 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals Diner. Paper. Oper.

Gas Reusense.	600	615	
Industrial Farinera.		625	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700		
Manufacturera de Coton.	100		
C. Reusense de Tranvias.			30
C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.		325	
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	78'07	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	31'35	Amortisable	97'32
Norts	64'15	Ob. 5 p. %	Almansa 104'37
Alicants	96'75	Id. 3 p. %	Fransas 59'32
Vitalici V.	—	Id. 3 p. %	Orense 52'—

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	78'08
----------	---	----------	-------

— GIROS —

Paris	33'85	Londres	33'70
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	91'77
Portugués	32'10
Rio Tinto.	13'15
Norts.	228'—
Alicants.	343'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al cntat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir

Interior	78'05	BARCELONA	
Amortisable 5 p %	97'27	Francs	33'85
Colonial	—	Lliuras	33'70
Mercantil	—	MADRID	
Norts	64'25	Interior	77'97
Alicants	96'95	Francs	33'60
Orenses	31'70	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	59'25	Exterior	91'85
Id. Almansa 5 0/0	000'00	Norts	227'
Id. Id. ayg	—	Alicants	342'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al cntat de tota clase de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Ossel núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lunat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

Empresa Hidrofónica en Reus

Acordat en la Junta General Ordinaria celebrada lo dia 1er. del corrent lo reparto d' un dividendo actiu de 10 pessetas per Acció, se posa en coneixement dels senyors Accionistas que 'l pago del mateix se farà, a tenor de dit acort, durant los dias 15 del corrent, de las deu del matí a la una de la tarde, y 16 y 17 de dotze a una, en lo nou local de la Societat, carrer de Castelar, núm. 36, pis segon.

Lo que pera coneixement y govern dels senyors Accionistas y de ordre del senyor President, se publica en

Reus a 8 Mars de 1903.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. eta.—MADRID.

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pan Balart, Plaza de la Constitució y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

Companya Reusense de Tranvias

Ab arreglo a lo disposat en l' article 40 dels Estatuts d' aquesta Societat, lo Consell

d' Administració de la mateixa convoca als senyors accionistas a Junta general ordinaria que tindrà lloch lo dia 22 del actual a las deu del matí en lo saló de sessions de la Cambra de Comers d' aquesta ciutat, al objecte de procedir a la aprobació del Balans del prop passat exercici. Pera tindre dret de asistencia a dita Junta los senyors accionistas tindrán de exhibir sas accions a las oficinas de la Companyia que hi ha a la estació de Reus, desde 'l dia 10 al 14 del present de 9 a 12 del matí.

Reus 7 de Mars 1903.—P. A. del C. de A.

TELEGRAMAS

Madrid 14.

Institut del Travall

La ponencia de ministres que entén en l' establiment del Institut del Travall ha acabat la seva tasca. Lo parer emès per dita ponencia serà examinat en lo próxim Consell de ministres.

De las zonas maritimas

Ab lo fi d' atendre a las obras que tinguin d' executar, l' Estat adquirirá ab destí a las tres zonas un tren de dragat y llimpia necessari, procurantse dragar los rius y rias d' Espanya pera ferlos navegables fins ahont sia possible.

Se formarà 'l plan general dels ports del Estat pera fixar l' ordre de prelación pera acabar las obras comensadas, y a dit objecte, tres inspectors generals del cos d' enginyers de camins farán los estudis necessaris.

L' ordre de prelación s' establirà en cada una de las zonas ab independència de las demés.

Los inspectors generals informarán sobre 'ls ports que están compresos en lo plan y respecte dels que sían més importants.

Pera l' ordre de prelación en la execució de las obras se tindrà en compte 'l tráfeh, las condicions de refugi y sa trascendencia militar, y en l' ordre mercantil la riqueza de la comarca, sa extensió, las vias de comunicació y distancia de grans ports més apropats. També serán preferits aquells quinas obras estiguin per acabar y que s' hajan de comensar per sa importancia mercantil.

Las Balears y Canarias continuarán regintse per las disposicions actuals.

Nous Alcaldes

Per Real ordre han sigut nomenats alcaldes de Reus n' Enrich Oliva, y de Sabadell en Pere Biloca.

Noticias del Ferrol

Ferrol.—Ha sortit cap al correccional de Santa Marta l' anarquista en Ricart Coteló, que va a cumplir tres anys de presó per haver engegat un tret al tinent de la guardia civil senyor Vazquez. De la Coruña han vingut alguns anarquistas pera despedirho.

Se creu que al mes d' Abril visitarà aquest por l' esquadra alemana.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO FORTUNY

Companyia de vers y ball

MONROC-ZUBIELQUI

Brillant cos de ball baix la direcció de la célebre bailarina dels teatros Real de Madrid y Liceo de Barcelona doya Amalia Monroc.

GRANS FUNCIONS PERA AVUY

En la tarde y nit d' avuy se posará en escena la grandiosa mágica en 4 actes, original de don Rafel Maria Liern "La almoneda del diablo."

Parde, a las 3.—Nit, a dos cuarts de non.

Preus diaris

Paleos plateas sense entrada, despatx 10 pessetas, contaduria 11.—Paleos primer pis sense entrada 8 d. y 9 c.—Paleos segon pis sense entrada 4 d. y 450 c.—Siló de platea ab entrada 2 d. y 225 c.—Butaca de primer pis ab entrada 1'75 d. 2 c.—Llaneta de segon pis ab entrada 1'25 d. y 1'50 c.—Entrada a localitat 75 céntims.—Entrada al paradís 50 idem.

L' impost del timbre a carrach del públich.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 " Exprés 7'05 " " 9'14 "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 8'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Ombs. 12'35 " " 5'32 "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " 3'01 "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7— " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1— trde.
 " Mixto 5'08 " " 5'46 "
 " " 8— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regerix desde l'1 de 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí a las 10:10, a la tarde a las 2'47.

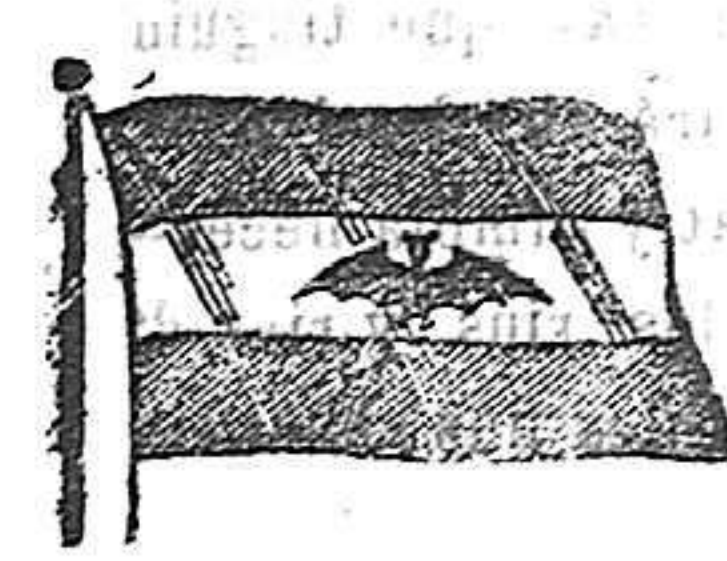
Sortidas de Salou: al matí a las 4'56, 11'04; a la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 1
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAD, MARTOS Y DENIA

Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GENOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica

Se atmetpa ssa tje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápolis, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.— Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Angelo Costanzi
 Diputació, 435, etl. Barcl.

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han couvensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux bianch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas e més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.
 A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas, mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dilluims, dimecres y divendres a las 12.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, cignarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y panyas.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUITS

Societat general de Transports maritims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MARS DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Mars directament pera Montivideo y Buenos Ayres. lo magnífich y rápit vapor francés

PROVENCE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del **Elixir Verdi**.—No coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l'**Elixir Verdi** es un tónich analéptich: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rassas siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d'aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L'**Elixir Verdi** se troba de venta en totas las farmacias a dos pessetas frasco.